

بررسی فراوانی عوامل مشکوک به آپاندیسیت

دکتر سید جمال هاشمی (استادیار)*، عبدالناصر محمدی (دانشجو)**، دکتر سید حسین میر هندی (استاد بار)*،

دکتر ساسان رضایی (استادیار)*

* واحد قارچ‌شناسی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران

** عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی لرستان

چکیده

زمینه و هدف: تهاجم فارچ به بافت‌های بدن انسان تقریباً از اوایل سال ۱۸۰۰ میلادی شناخته شده واز سال ۱۹۰۰ به بعد گزارشات فراوان از بیماری‌های فارچی ارائه شده است. در حالیکه امروزه پیشرفت‌های وسیعی در مورد درمان و پیشگیری از عفونتهای فارچی پاتوزن صورت گرفته است واز موارد بروز آن تا حدودی کاسته شده است ولی به همان نسبت بر میزان بروز عفونتهای فرصت طلب افزوده شده است. لذا با توجه به اهمیت بررسی عوامل فارچی در اعضاء مختلف از جمله دستگاه گوارش و همچنین اندک بودن مطالعات در این زمینه در ایران و جهان تصمیم به بررسی فراوانی عوامل فارچی در بیماران با ضایعات مشکوک به آپاندیسیت گرفته شد.

روش بررسی: به همین منظور این بررسی به مدت ۶ ماه بر روی بیمارانیکه دچار آپاندیسیت مشکوک می‌شدند و مورد عمل جراحی قرار می‌گرفتند انجام شد. روش مطالعه در این بررسی از نوع نوصیفی - مقطعی بوده است. از نمونه‌های جدا شده از بیماران آزمایش مستقیم و کشت بعمل آمد. نمونه‌ها بر روی محیط سابورو دکستروز آگار کلر امفینیکل دار (SC) کشت داده شدند و آزمایش مستقیم نیز با استفاده از پتاس ۱۰٪ انجام شد.

یافته‌ها: در این بررسی تعداً ۲۰۰ نمونه آپاندیسیت مشکوک جراحی شده مورد پژوهش قرار گرفت، که از این میزان تعداد ۱۰ مورد فارچ ۵ درصد جدا شد که به ترتیب شامل کاندیدا آلبیکس (۴۰٪)، کاندیدا تروپیکالیس (۲۰٪)، گونه ژنتریکوم (۲۰٪) و کرپتوکوکوس (۱۰٪) واز سایر گونه‌های مخمری (۱۰٪) بوده است.

نتیجه‌گیری: با وجودی که عوامل فارچی در ۵ درصد از آپاندیسیت‌های مشکوک بدست آمده‌اند، با توجه به اینکه فراوانی عوامل فارچی در بافت آپاندیس کم است و هیچکدام از بیماران سابقه مصرف داروی بیماری‌های زمینه‌ای را ندارند در نتیجه نمی‌توان درمان داروئی را به سمت داروهای ضد فارچی سوق داده تا از میزان جراحیها کاسته شود.

کلید واژه‌ها: آپاندیسیت، کاندیدا آلبیکس، کاندیدا تروپیکالیس، کرپتوکوکوس

زمینه و هدف

فراوان از بیماری‌های فارچی ارائه شده است (۱)، در حالیکه امروزه پیشرفت‌های وسیعی در مورد درمان و پیشگیری از عفونتهای فارچی پاتوزن صورت گرفته است واز موارد بروز

تهاجم فارچ به بافت‌های بدن انسان تقریباً از اوایل سال ۱۸۰۰ میلادی شناخته شده واز سال ۱۹۰۰ به بعد گزارشات

بررسی عوامل قارچی مورد استفاده قرار می‌گرفت. نمونه جدال شده جهت بررسی عوامل قارچی داخل ظرف حاوی سرم فیزیولوژی قرار داده می‌شد. با توجه به اینکه مخمرها سریع الرشد هستند سریعاً اقدامات آزمایشگاهی روی نمونه انجام می‌شد.

نمونه آپاندیسیت را داخل یک پلیت استریل قرار داده به کمک اسکالپل و پنس، آپاندیسیت را که ساختمان لوله‌ای شکل دارد از هم باز کرده و بافت و مخاط داخل آنرا تکه نموده و به دو روش مورد آزمایش قرار داده می‌شد.

آزمایش مستقیم

قسمتی از بافت‌هایی که به تکه‌های کوچک تقسیم شده‌اند را روی لام تمیزی قرار داده، یک قطره پناس ۱۰٪ به آن اضافه کرده روی آن لاملی قرار می‌دادیم، بعد از گذشت ۲۰ تا ۳۰ دقیقه نمونه‌های شفاف شده را با کمک عدسی ۱۰ و ۴۰ میکروسکوپ مورد آزمایش قرار می‌دادیم.

کشت

قسمت دیگری از بافت را روی محیط سابورو دکستروز آگار‌حاوی کلرآمفینیکل (SC) کشت داده و چند روز در حرارت ۳۰ درجه قرار داده می‌شوند، کلرآمفینیکل معمولاً به میزان lit ۵۰mg به محیط S اضافه می‌شود، در حالیکه در این بررسی به علت مقاومت باکتری‌ها و مهار شدن آنها از غلظت ۲۰۰ mg/lit کلرآمفینیکل استفاده شد که در این غلظت رشد باکتریها مهار و فقط قارچها رشد نمودند. نمونه‌ای که کشت آن مشتبث شد جهت تعیین گونه مورد بررسی بیشتری قرار می‌گرفت.

از تمام نمونه‌هایی که لام مستقیم و کشت آنها مشتبث بود لام پاتولوژی تهیه و با رنگ آمیزی‌های بافتی GMS H&E و رنگ شده و مورد بررسی میکروسکوپی قرار می‌گرفتند. با توجه به اینکه تمام فارج‌های جدا شده مخمر بودند بنابراین راههای تشخیص آنها با قارچهای رشته‌ای متفاوت است. شکل ظاهری آنها کمترین اهمیت را دارد و خصوصیات فیزیولوژیکی آنها از بیشترین ارزش تشخیصی برخوردار می‌باشد.

آن تا حدودی کاسته شده است ولی به همان نسبت بر میزان بروز عفونتها فرست طلب افزوده شده است (۲). در حال حاضر عفونتها فارچی فرست طلب ثانویه بوده ونهایتاً در میزان‌های دارای نقص اینمی بویژه آنها که گرانولوسیتوپنی زیر ۱۰۰۰ سلول دارند دیده می‌شوند. عفونتها گوارشی با گونه‌های کاندیدا اغلب نتیجه درمان با آنتی‌بیوتیکها می‌باشد (۳).

آپاندیسیت حاد، شایع ترین حالت نیازمند جراحی شکم به طور اورژانسی می‌باشد. آپاندیسیت دارای عوامل اتیولوژیک متعدد بوده که انسداد مجرأ عامل اصلی آن است. این انسداد در ۳۰-۴۰ درصد موارد و گاهی ۵۰-۸۰ درصد موارد موجب آپاندیسیت می‌گردد. شایع‌ترین عامل انسداد، فکالت بوده و به نسبت کمتر هیپرتروفی لنفوئید، قرار گرفتن تخم و دانه سبزیجات، میوه جات و کرم‌های روده‌ای در ایجاد آن دخالت دارند (۴,۵).

بر اساس مطالعات انجام شده قارچهای آسپرژیلوس، موکور و کاندیدا بصورت Case Report از ضایعه آپاندیسیت جدا شده اند (علوای)، لذا با توجه به اهمیت بررسی عوامل قارچی در اعضاء مختلف از جمله دستگاه گوارش و همچنین اندک بودن مطالعات در این زمینه در ایران و جهان به بررسی فراوانی عوامل قارچی در بیمارانی که با علائم بالینی مشکوک آپاندیسیت تحت عمل جراحی قرار گرفتند پرداختیم.

روش بررسی

مطالعه حاضر، از نوع مطالعه توصیفی- مقطعي (Descriptive-cross sectional) می‌باشد.

این مطالعه به مدت ۶ ماه یعنی از اول اسفند سال ۱۳۸۲ تا پایان تیر ۱۳۸۳ بر روی بیمارانی که در بیمارستانهای تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی لرستان به لحاظ کلینیکی دچار آپاندیسیت شده بودند انجام گرفت. در این مدت ۲۰۰ نمونه بافت آپاندیس جراحی شده مورد بررسی قرار گرفت.

ضایعه آپاندیس پس از جدا شدن از بیمار به دو قسم تقیم می‌شد. قسمت اول داخل ظرف حاوی فرمالین جهت بررسی پاتولوژی و قسمت دوم که مورد نظر ما بود جهت

کپسول دار مشکوک به کریپتوکوکوس و ۱ مورد از سایر گونه های مخمری بود. از ۱۰ مورد قارچ تشخیص داده شده ۳ مورد هم در آزمایش مستقیم و هم در کشت نتیجه مثبت داشتند و در هر ۱۰ مورد در مقاطع آسیب شناسی قارچی مشاهده نشد. با توجه به اینکه ابرولاسیون مخمر کپسول دار از بافت آپاندیس غیر عادی می باشد و جزء مایکوفلورای دستگاه گوارش بدن انسان نمی باشد. مخمر کپسول دار مشکوک مورد بررسی بیشتری قرار گرفت که شامل: تهیه سوسپانسیون و تلقیح به حیوان حساس از مایشگاهی (موش سفید سوری)، محیط کشت نایجر، تست اوره، تست جذب قندها و احیاء نیترات، آزمایش داده بوده است. نتایج حاصل از PCR و RFLP به صورت تصاویر ۱ و ۲ نشان داده شده است.

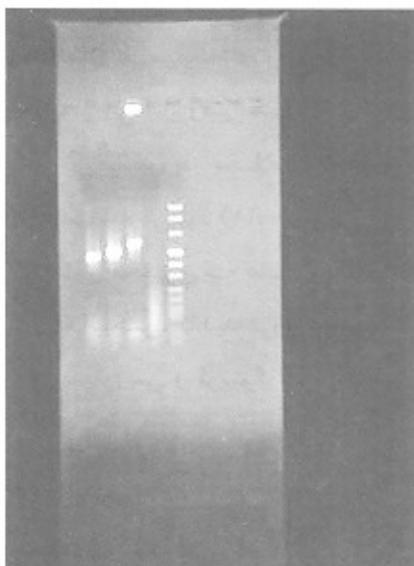
جدول شماره ۱

نتیجه تست	نوع تست
-	محیط کشت نایجر
+	تست اوره
±	تلقیح به حیوان از مایشگاهی
+	تست جذب قندها
-	تست احیاء نیترات
+	PCR
-	RFLP

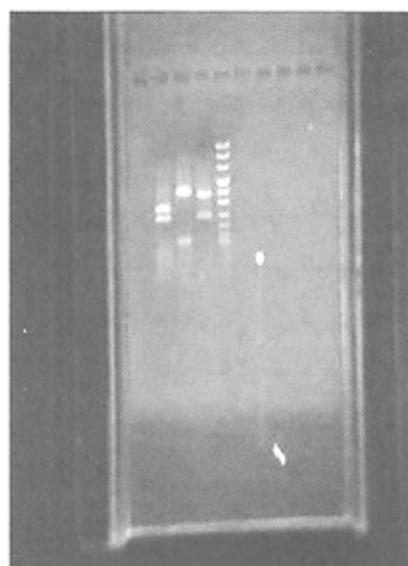
آزمایش هایی که جهت تشخیص و افتراق این قارچها مورد استفاده قرار گرفته شامل ایجاد کلامید و کوبنیدی، تست جرم نیوب، تست اوره آر، جذب قندها و احیاء نیترات، محیط کروم آگار، تزریق به موش سفید سوری، تست کورن میل آگار CT و انجام PCR و RFLP بوده است.

یافته ها

به منظور بررسی میزان فراوانی آلدگی های قارچی در بیماران با ضایعات آپاندیستی مشکوک از اسفند ماه سال ۱۳۸۲ تا مرداد ۱۳۸۳ به مدت شش ماه ۲۰۰ بیمار که به بیمارستانهای شهر خرم آباد خصوصاً بیمارستان شهدای عشایر که مهم ترین مرکز بیمارستانی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی لرستان می باشد مراجعه نموده و دچار آپاندیستی مشکوک شده بودند مورد عمل جراحی قرار گرفتند، زانده آپاندیس آنها جدا و مورد بررسی قارچ شناسی قرار گرفت. میانگین سنی جمعیت مورد مطالعه ۲۲/۳ سال ($SD=11/83$) که ۶۰٪ آنها مذکور با میانگین سنی ۲۲/۱۷ سال ($SD=11/54$) و ۴۰٪ آنها مؤنث با میانگین سنی ۲۳/۵ سال ($SD=11/45$) است. در این بررسی از تمام نمونه ها آزمایش مستقیم و کشت به عمل آمده و تنها ۱۰ مورد قارچ جدا گردید که شامل ۶ مورد کاندیدا (۴ کاندیدا آلیکنوس و ۲ کاندیدا تروپیکالیس)، ۲ مورد زنگ تریکوم، ۱ مورد مخمر

تصویر شماره ۲ - RFLP

تصویر شماره ۱ - PCR

گونه‌های کاندیدا از دستگاه گوارش بین ۰ تا ۵۵ درصد می‌باشد که این میزان در بعضی مقالات تا ۷۹٪ نیز گزارش شده است. بقیه گونه‌های کاندیدا قدرت بیماری زایی محدودی دارند اما می‌توانند اشکال بالینی کاندیدابازیس را ایجاد نمایند. عفونت ناشی از گونه‌های دیگر مخمر نیز در طول دهه گذشته افزایش یافته است (۱۲-۱۴). ژنوتريکوم مخمر دیگری است که فلور نرمال دستگاه گوارش بوده، و می‌تواند از طریق مواد غذایی و دستگاه تنفس نیز وارد بدن انسان شود و در بیماران دارای سیستم ایمنی معیوب ایجاد ژنوتريکوزیس نماید. فونگیم و عفونت ناشی از تروما نیز توسط این فارج گزارش شده است. دستگاه گوارش انسان از بقیه قارچ‌ها از جمله دیگر گونه‌های مخمری نیز در امان نیست.

کرپیتوکوکوس نوفورمنس در ۶ تا ۸ درصد بیماران ایدزی بیماری ایجاد می‌کند. این قارچ دارای یک کپسول پلی‌ساقاریدی از جنس گلوکورونوزایلو مانان بوده که یک فاکتور ویرولانس مهم محسوب می‌شود (۱۵). مخمر اوره آز مثبت و کپسول داری که از ضایعه آپاندیسیت چدا شده از مرد ۱۹ ساله‌ای بدست آمده که سابقه تماس طولانی با کپوتر قبل از عمل جراحی داشته است. اگرچه تتابع تست‌های فیزیولوژیک و بیوشیمیابی انجام شده بر روی نمونه جدا شده از آپاندیسیت دال بر این است که مخمر جهاد شده گونه‌ای کرپیتوکوکوس است ولی تست‌های مولکولی (PCR و RFLP تصویر شماره ۱ و ۲) که در این مطالعه برای تائید گونه نوفورمنس انجام شد و تفاوت‌های الگوی الکتروفورتیک موجود حاکی از این است که گونه مزبور مخمری غیر از کرپیتوکوکوس نوفورمنس است. این مشاهدات در دو محور می‌تواند مورد بحث قرار گیرد. ۱- این مخمر با توجه به شواهد فوتیپیک کرپیتوکوکوس نوفورمنس است ولی قطعه ITS آن به طور استثنائی با سایر کرپیتوکوکوس نوفورمنس ها اختلاف دارد. ۲- این مخمر گونه کرپیتوکوکوس نیست ولی مخمری است که خصوصیات فوتیپیک آن تشابه بالایی با کرپیتوکوکوس نوفورمنس دارد. در مجموع بایستی تست‌های ژنتیکی نهانی (Sequencing) در مورد آن انجام شود تا تکلف آن معلوم شود. این کار مستلزم انجام تست‌های دقیق‌تر و پرهزینه‌تر است که طبعاً زمان بیشتری می‌طلبد و ما در آینده

وجود کپسول در یک مخمر فاقد رنگدانه، ذهن نکنیس آزمایشگاه را به سوی فارج کرپیتوکوکوس متوجه می‌سازد. نمایش چنین ایزوله‌ای بر روی محیط اوره، تشخیص را در مورد کرپیتوکوکوس نوفورمنس فراهم می‌آورد (۹). با توجه به اینکه در بین مخمرها تنها قارچ کپسول دار بیماریزا، کرپیتوکوکوس می‌باشد و نتایج تکمیلی انجام شده روی آن کرپیتوکوکوس بودن آنرا تایید می‌کند می‌توان نتیجه گرفت که مخمر کپسول دار جدا شده گونه‌ای از کرپیتوکوکوس خواهد بود. البته باید خاطر نشان کرد که قارچ رودوتورولا گلوتینیس دارای سوش‌هایی می‌باشد که گاهی از اوقات کپسول‌های کوچکی ایجاد می‌کنند ولی تست لاتکتوز در مورد رودوتورولا گلوتینیس منفی می‌باشد.

بحث

قارچها در همه جا حضور دارند. بعضی از آنها ارگانیسم‌های کومنالی هستند که روی پوست، سطوح مخاطنی، روده و دستگاه ادراری زندگی می‌کنند. همچنین قارچها قادر به ورود به بدن انسان از طریق دستگاه گوارش و تنفس می‌باشند. بنابراین انسانها به طور ثابت در معرض قارچها هستند و به علت بکارگیری روش‌های جدید تشخیصی - درمانی، بروز عفونت ناشی از گونه‌های کاندیدا و دیگر قارچها در طی دو دهه گذشته افزایش یافته است. با توجه به بکارگیری این روشها خصوصاً درمان‌های سرکوب کننده ایمنی و استفاده از آنها بیوتیک‌های وسیع‌الطبیف شاهد بیماریزا گونه‌های قارچی ساپروفیتی هستیم که تاکنون در انسان بیماری ایجاد نکرده‌اند و در مجلات و مقالات جدید گزارش این قارچ‌ها مشاهده می‌شود (۱۰، ۱۱).

شایع‌ترین گونه‌های مخمری که عامل بیماری انسانی هستند، شامل کاندیدا آلیکن، کاندیدا تروپیکالیس، کاندیدا گلابراتا، کاندیدا پاراپسلولزیس و کرپیتوکوکوس نوفورمنس می‌باشد. کاندیدا آلیکن مهم‌ترین گونه کاندیدا بوده که باعث بیماری در انسان می‌شود و در اغلب کتب و مقالات به عنوان عامل شایع کاندیدیازیس دستگاه گوارش به حساب می‌آید. در این بررسی کاندیدا آلیکن به میزان ۷/۶٪ از ضایعه آپاندیسیت جدا شده است. در مقالات میزان جداسازی

کاندیدا آلبیکنس، و دو مورد کاندیدا تروپیکالیس می‌باشد. دو مورد گونه زنوتیریکوم، یک مورد مخمر کپسول دارو یک مورد سایر از گونه‌های مخمری می‌باشد. از تعداد کل موارد تنها ۳ نمونه در آزمایش مستقیم با KOH دارای سلولهای مخمری بوده‌اند و مشاهده این سلولهای مخمری در KOH یک نتیجه مثبت تلقی می‌گردد. از طرفی جدا شدن قارچها در کشت خصوصاً آنهایی که جزء مایکوفلورای بدن نمی‌باشد بسیار حائز اهمیت بوده و ارزش آن کمتر از مشاهده قارچ در لام مستقیم KOH با آسیب‌شناسی نمی‌باشد.

نتیجه‌گیری

افرادی که تحت درمان با آنتی بیوتیکها قرار می‌گیرند و یا دارای بیماری زمینه‌ای بوده، ممکن است چهار آپاندیسیت شوند. با وجودیکه در این بررسی ۵ درصد از عوامل آپاندیسیت را قارچها تشکیل می‌دهند، اما با توجه به بررسی‌های بعضی از آمده از سابقه بیماران ممکن است این عوامل جزء فلور نرمال آپاندیس بوده و فقط بعد از انسداد بتوانند عفونت را تشدید نمایند و به عنوان عامل ثانویه آپاندیسیت عمل نمایند و عامل اولیه آپاندیس نباشد. همان‌طوری که در هدف کاربردی طرح عنوان شده، که در صورت بالا بودن فراوانی عوامل قارچی در بافت آپاندیس می‌توان درمان دارویی را به سمت داروهای ضدقارچی سوق داد تا بتوان از میزان جراحی‌ها کاست. با توجه به اینکه میزان فراوانی عوامل قارچی در این بررسی بالا نیست در نتیجه نمی‌توان درمان دارویی را به سمت داروهای ضد قارچی سوق داد تا از تعداد جراحی‌های انجام شده آپاندیسیت کاسته شود.

تقدیر و تشکر

در پایان از زحمات خانم دکتر کردبچه، خانم دکتر زینی و خانم جعفریان منشی محترم گروه انگل شناسی و قارچ شناسی پژوهشگی دانشکده بهداشت قدردانی می‌گردد.

به نتایج آنها دست خواهیم یافت. در هر صورت جدا شدن قارچ مذکور از زانه آپاندیس قابل اهمیت می‌باشد زیرا جزء مایکوفلورای دستگاه گوارش و بدن انسان نمی‌باشد و با قارچ‌های دیگر جدا شده مثل کاندیدا تفاوت دارد.

آپاندیسیت یکی از شایع‌ترین بیماری‌های حاد جراحی است. میزان بروز آپاندیسیت حاد به موازات تکامل سیستم لنفاوی افزایش می‌باید و حداکثر میزان آن در ابتدای دوران بزرگسالی می‌باشد. آپاندیسیت در مردان بخصوص در دوران بلوغ شایع‌تر است. انسداد مجرای آپاندیس مهم‌ترین عامل عفونت می‌باشد که در ۳۰ تا ۴۰ درصد و بعضی در ۵۰ تا ۸۰ درصد موارد آنرا علت آپاندیسیت می‌دانند. شایع‌ترین عامل انسداد فکالت بوده و به نسبت کمتر هیپرتروفی لنفوئید، تاخم و دانه سبزیجات و میوه‌جات و کرم‌های روده‌ای دخالت دارند. قارچها نیز از این قضیه دور نبوده و ممکن است از طریق هیپرتروفی بافت لنفوئید باعث انسداد لumen آپاندیس شوند (۵.۴%).

آپاندیسیت در مردها بیشتر از زنها اتفاق می‌افتد. توزیع فراوانی جنسی عفونت کاندیدائی تحت تأثیر عوامل مساعد کننده و زمینه‌ساز می‌باشد و حساسیت هر دو جنس زن و مرد در شرایط مشابه یکسان است. در این بررسی ۴/۲ درصد از موارد مثبت را زن‌ها و ۶/۳ درصد موارد را مردها به خود اختصاص داده‌اند که بر حسب تست آماری χ^2 اختلاف معنی‌داری بین میزان شیوع عفونت و متغیر جنس وجود ندارد ($P=0.051$).

در توزیع سنی باتوجه به اینکه آپاندیسیت حاد، اساساً یک بیماری نوجوانان و بالغین جوان است و بیشترین تعداد بیمار در این بررسی در سنین ۱۱ تا ۳۰ سال قرار دارند (۱۳۷ نفر از ۲۰۰ نفر) لذا همه موارد مثبت قارچ‌های جدا شده که تماماً مخمر هستند در همین گروه سنی قرار دارند (۵.۴%).

در این بررسی تعداد ۱۰ مورد عنصر قارچی به صورت سلولهای مخمری در لام مستقیم و کشت از ضایعه آپاندیسیت جدا شده، که ۶ مورد گونه کاندیداکم چهار مورد

REFERENCES

1. شادزی شهرل، «فلرج شناسی پزشکی و اکینتو میست های بیماری زا »،
جهاد دانشگاهی اصفهان، صفحه ۱۷۰-۱۵۰، ۱۳۷۹.
2. زینی فریده، مهدی امیر علی، اسماعیل مسعود، «فلرج شناسی پزشکی
جامع مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران»، ۳۷-۳۶، ۱۳۷۷.
3. Bullock NE, Deep GS; Medical mycology in crisis . J Lab. Clin .Med .102: 685-93,1989.
4. Schwartz, Shires Spencer, Daily Fischer Gallo Way.; Principles of surgery, 7 th edition, Mac Graw-Hill. co. vol3:cha.27 1999.
5. Cotran Rs, Kumar V,Collin St. Robbins Pathologic Basis of Disease. 6 th edition. W.B Saunders. co .838-840,1999.
6. Sasaki S, Yamazaki E, Ueda S, Yoshida M, Kato K, Tamura T, Tanabe J, Harano H, Ogava K, Matsuzaki M, Mohri H, Usuda Y, Kitamura H, Ookubo T. Acute appendicitis caused by mucorales in a patient with severe aplastic anemia: report of an autopsy case. *rinsho ketsueki*. 37(2):252-7,1996.
7. Ashraf H, Ibrahim M,Talal A, Malki a, and Morad N.; pimary Locally infiltrative gastro intestinal aspergiloma non- utropaenicchild. *J. coll. Surg. Edino*.335-338, 2002.
8. Moyana TN,Kulaga A,Xiang J.; Granulomatous appendicitis in acute myeloblastic Leukemia: expanding the clinopathologic spectrum of invasive candidiasis: *Arch Pathol Lab Med*. 120: 203-5,1996.
9. E.G.Evans&M.D.Richarson.; *Medical Mycology A PRACTICAL APPROACH*. Oxford New Yorks Tokyo 97-109,1989.
10. Fraser, V. J., M. Jones, J. Dunkel, S. Storfer, G. Medoff, and W. C. Dunagan.. Candidemia in a tertiary care hospital: epidemiology, risk factors, and predictors of mortality. *Clin. Infect. Dis.* 15:415-421 1992.
11. SP Fischer- hoch, L Hutwanger. Opportunistic candidiasis: an epidemic of the 1980s. *Clin Infect Dis* 21:897-904, 1992.
12. Hazen, K. C.; New and emerging yeast pathogens. *Clin. Microbiol. Rev.* 8:462-478, 1995.
13. Venitia M. Cooke, R. J. Miles, R. G. Price, G. Midgley, W. Khamri, and A. C. Richardson.; New Chromogenic Agar Medium for the Identification of *Candida* spp. , American Society for Microbiology Appl Environ Microbiol, 68(7): 3622-36279, 2002.
14. Collier L, Balowos A, sussuman M. 1998; *Topley & Wilson's Microbiology and Microbial infections*, Vol: 4, 9th ed. Arnold, London. Sydney, Auckland, Newyork, 57-67, 1998.
15. Johanna Rivera, Marta Feldmesser, Michael Cammer, and Arturo asadevall.; Organ-Dependent Variation of Capsule Thickness in *Cryptococcus neoformans* during Experimental Murine Infection. *Infection and Immunity*, p. 5027-5030, Vol. 6, 1998.